PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Labradorinnoutaja edelleen koirista suosituin

Tottelevainen ja hyväntuulinen labradorinnoutaja on suomalaisten suosikki jo neljäntenä vuonna peräkkäin.

MARKKU VUORIKARI

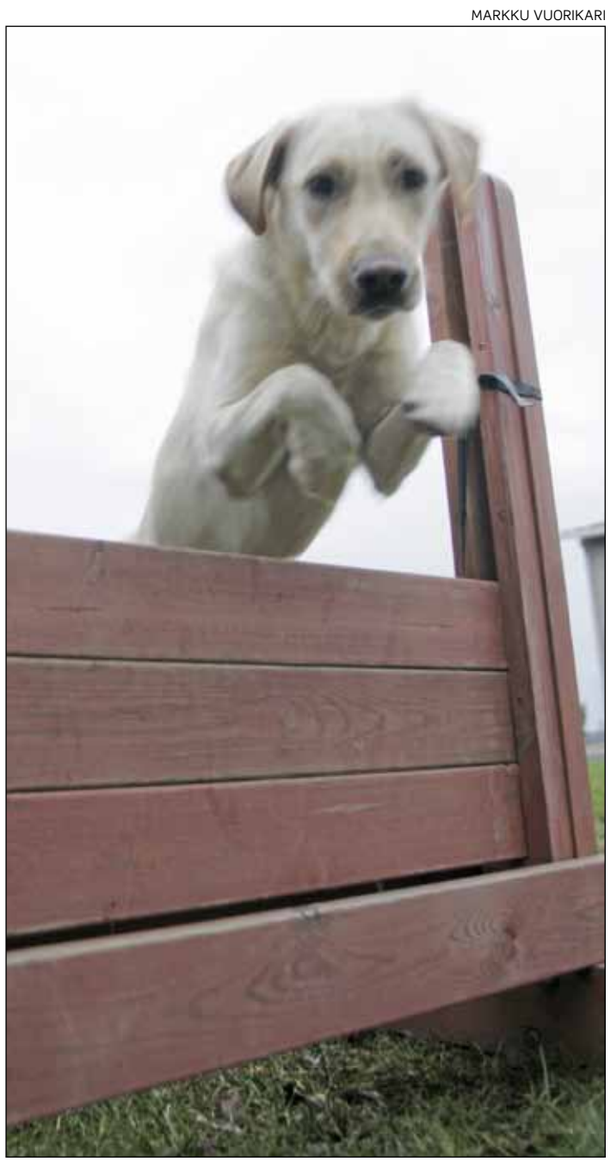

Kennelliitto rekisteröi viime vuonna eniten labradorinnoutajia. Toiseksi suosituin rotu oli suomenajokoira. Pitkäkarvainen chihuahua nousi ensimmäisen kerran kärkikymmenikköön.

Labradorinnoutajia rekisteröitiin kaikkiaan 1 851. Rotu on pysytellyt rekisteröintitilaston kärjessä jo neljä vuotta.

Suomen ajokoiran suosion vuosikymmeniä kestänyt lasku kääntyi viime vuonna nousuksi. Nyt rotu oli jo toiseksi suosituin.

Saksanpaimenkoira oli kolmanneksi rekisteröidyin, vaikka pentuja kirjattiin yli 300 vähemmän kuin edellisvuonna.

Edellisvuoden kolmonen kultainennoutaja putosi viidenneksi. Sen ohitti jämtlanninpystykorva.

Sekä suomenlapinkoiran että shetlanninlammaskoiran suosio pysyi tasaisena.

Jackrusselinterrieri, kääpiösnautseri ja pitkäkarvainen chihuahua ylsivät viimeisinä kärkikymmenikköön. Chihuahua teki kovan nousun toissa vuoden sijalta 17.

Koirien rekisteröinnit

Lähde: Kennelliitto

Vuonna 2013 Sija	Rotu	Kpl	Vuonna 2012 Sija	Kpl
1.	labradorinnoutaja	1 851	1.	1 973
2.	suomenajokoira	1 664	4.	1 475
3.	saksanpaimenkoira	1 404	2.	1 745
4.	jämtlanninpystykorva	1 378	5.	1 302
5.	kultainennoutaja	1 219	3.	1 535
6.	suomenlapinkoira	1 096	6.	1 155
7.	shetlanninlammaskoira	1 040	8.	1 067
8.	jackrussellinterrieri	914	10.	954
9.	kääpiösnautseri	859	9.	989
10.	chihuahua, pitkäkarvainen	752	17.	686

Suomen ajokoiran suosion vuosikymmeniä kestänyt lasku kääntyi viime vuonna nousuksi. Nyt rotu oli jo toiseksi suosituin.

Pienikokoisten suosio laantuu

Monien pienikokoisten rotujen rekisteröintimäärät ovat kääntyneet laskuun. Samalla suurikokoisten rotujen laskusuuntaus on päättymässä.

Suomessa oli kova kysyntä isoista koirista 1990-luvun alun laman aikoihin. Toistaako historia itseään, Koiramme-lehden päätoimittaja **Tapio Eerola** pohtii.

Laskusuhdanteessakin suomalainen koirankasvatus säilyttää vakautensa. Mikään rotu ei romahda yhtäkkiä, pentumäärien lasku jakaantuu eri roduille tasaisesti.

Kennelliiton toiminnanjohtajan **Markku Mähösen** mielestä rekisteröintimäärät eivät kerro kaikkea koiraharrastuksesta. Rekisteröintimäärien laskusta huolimatta aktiivisten koiraharrastajien määrä pysyy.

Viime vuonna Kennelliitto rekisteröi kaikkiaan 46 904 koiraa, yli 3 000 koiraa vähemmän kuin vuonna 2012.

Kennelliiton jäsenmäärä ylitti viime vuonna ensimmäistä kertaa 150 000 rajan.

REIJO VESTERINEN

Labradorinnoutajaa kuvaillaan sekä hyväksi metsästyskoiraksi että helposti koulutettavaksi seurakoiraksi.

RAHAPELIT

Kierros 4

Vihjeemme: 1-s. 64-s.

1 Manchester C – Watford	1	1	
2 Southampton – Yeovil	1	1	
3 Bolton – Cardiff	x	1	x
4 Birmingham – Swansea	2		x 2
5 Wigan – Crystal P	1	1	x
6 Sunderland – Kidderm.	1	1	
7 Southend – Hull	2		2
8 Rochdale – Sheffield W	2		2
9 Port Vale – Brighton	2		2
10 Ipswich – Reading	1	1	x
11 Blackpool – Doncaster	1	1	
12 Leicester – Middlesbrough	1	1	x
13 Blackburn – Derby	1	1	x

Peliaika päättyy la 25.1. klo 16.55.

Oikeat tulokset:

Kierros 3

Vakio: 111 12x 111 111x
Lotto: 4, 9, 15, 16, 20, 32, 34
Lisänumerot: 14, 37
Lauantai-Jokeri: 0 0 8 6 3 1 3

Toto75:

		poissa
1. lähtö:	4	7, 12
2. lähtö:	5	3, 4
3. lähtö:	2	14, 15
4. lähtö:	7	3
5. lähtö:	6	–
6. lähtö:	7	–
7. lähtö:	4	–

MENOT

Krekilän myllyn kesäteatterin iltamat Metsämaan kalliohovissa la 25.1. klo 20. Illan orkesterina Kauppala Big Band. Myös Ämmät äänessä -trio esiintyy.

Sarka-sunnuntaissa 26.1. klo 13 esiintyy loimaalainen naiskvartetti Kimpasa. Suomen maatalousmuseo Sarka, Loimaa.

Lastenmusiikkia. Pentti Rasinkangas ja Ohilyönti Kangasniemi-salissa 26.1. klo 18. Vapaa pääsy.

Torikaupan kuvia Suomen maatalousmuseon ravintolassa2.3. asti. Vanhankirkontie 383, Loimaa.

Farmarin mahtimarkkinat

Ostetaan

Ostamme metalliromua ja hoidamme myös itse purkutyöt puolestanne tarvittaessa. Metallista maksamme pv:n hinnan. Ota yhteyttä, p. 041 4815330.

Ost. Mitsun L200 VILKUNVIIKSI. P. 050 4405583.

Käytetty, toimiva Olli-paimen. P. 040 5436616.

Ostetaan **koneita**

Ostamme käteisellä: M-B, Man, Volvo, Scania, ym. k-autot ja moottorit. Euro-Teli Oy, Hki, p. 0400-646200, 0500-659678.

Skiold-siilomylly 11 tai 15 kW sekä lietekärry 14-17 m³. Vain hyväkuntoiset. P. 0500 538222.

Valtra /Valmet6300 vm. 91-03 tai 6400 vm. 91-00, etukuormaajalla. Yst. tarjoukset, p. 0400 244508.

VALMET / VALTRA metsäohjaamolla hyväkuntoinen, omaan käyttöön. P. 040 8220601.

Käytetyt S 60 -kiinnitteiset kauhat, kanto-/kiviharat ym. P. 040 5671611, Pirkanmaa.

TRAKTORI VALMET 05-, 65- tai 100-sarja. koneraitti@luukku.com P. 040 5083211.

Ostetaan VAIHTOMOOTTORI Valmet 602. P. 044 3767617.

Matkailuauto/-vaunu omaan käyttöön. P. 040 8519191.

Ostetaan **maa- ja metsätalous-tuotteita**

PERUNAA KUORINTAAN. P. 0400 632137.

Ostet. rankaa. Tehdään myös klapeja paikanpäällä. 0500 537471.

Ostetaan **kiinteistöjä**

Myy kiinteistösi, maa-/hevostilasi, kartanosi, yrityksesi yms venäläisille! Jatkuva kova kysyntä, joten tarjoa rohkeasti myyntiin. 044 4440418 / Sarmisto. JYA Housing LKV, Pakilantie 71, Helsinki, www.jya.fi

Maatila tai omakotitalo max 30 min Jyväskylästä. Kaikenkuntoiset ja -kokoiset huom. P. 0440 666390.

Ostetaan **kiintiöitä**

Ostetaan n. 20 ha tilatukioikeuksia B-alueelta. P. 050 4642088.

Vuokrataan / ostetaan maitokiintiö C3-alue. P. 050 5731524.

Koneet ja tarvikkeet

Myydään **traktoreita**

TRAKTORIT, PUIMURIT jne. SUORAAN ENGLANNISTA
Soita Juha Säde 0400 831993
juha@europlantfinder.fi www.tamminen.co.uk

Bungartz T5 vm. -64 pikkutraktori hyväkuntoinen. H. 3.100€. P. 040 5164435.

Valtra T151 -08 ja Valtra 8950 -00 www.netikka.net/tuontikone. Kauhava, p. 0400 435884.

Remonttitaitoiselle MF 699 -86, pika James 20 etukuormaajalla, 10000 €. Tuusula, 040 5206613.

Valtra XM-150, -05, etukuormain, forestvarusteet. ym. 050 63469.

Myydään **varaosia ja tarvikkeita**

KAUHAT HEFTATTUNA
- kaikki kauhamallit
- kantoharat
- myös tilaajan mitoilla
- erilaisille liittimille
- liitinlevyt

SALAOJITIN
- LEVY-LEIKKAUS

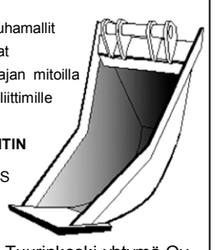

Tuurinkoski-yhtymä Oy
0400661205

RENKAITA järkevään hintaan
Esim. 18.4R38 820 € kpl
18,4R34 780 € kpl
13,6R38 460 € kpl
Hinnat sisältää alv.n.
Vähätalon Traktori
Somero P. 0400 616494
vahatalon.traktori@smail.fi

JÄÄNASTAKETJUT
Esim. Tapio11 16.9-34 tai 18.4-34, hinta 780€ sis. alv. Järeä lumikauha lev. 2.5m 2m³, hinta 1.050€ tai lev. 3m 2.5m³, hinta 1.390€ sis. alv.
Härmänpelto Oy, 06 4845175
www.harmanpelto.fi

DEEREN varaosat suoraan hyllystä
JD puimurien osat edullisesti. Suodattimet tarjoushinnoin. Konehuolto T. Laukkanen Oy 0500 226028, 02 4875965 www.konehuoltolaukkanen.fi

Käyt. trakt. paripyöriä: 710/70x42, 580/70x42, 650/65x42, 620/70x42, 20.8x42, 710/70x38, 580/70x38, 650/65x38, 20.8x38, 18.4x38, 16.9x38, 600/65x38, 520/70x38, 480/70x38. P. 06 4331950.

PURKUOSIA
yli 200:n eri traktorimalliin
Purkupojat Oy
045 1331221, 1331222 Pälkäne.

Lynx 5900 Syncro peruskunnostettuja vaihdelaatikoita sekä varaosia laatikoihin. P. 0400 763201, Ilmajoki.

Uusia telamattoja Lynx 5900, 3900, Forest Fox, Yamaha Viking ym. pohjaanmaanylijaamatuote.fi 0400 763201.

Moottorikelkkojen tuulilaseja esim. Lynx 5900, 650, 535, 250, 360 ym. Hinnat alk. 40 e. Pohjanmaanylijaamatuote.fi 0400 763201.

Moottorikelkan reen jalasprofiilia + jalasmuovia. Hinnat alk. 25 €. Uusia Miro yleisrekiä. pohjanmaanylijaamatuote.fi 0400 763201.

KULUTUSOSIEN KUNKKU
www.mvagent.com
Kärsämäentie 49, Turku.
P. 0400 514846.

ZETOR-VARAOSAT
Kaikki halpaa, myös Ursus
www.VV-KONE.FI
03 3634008, 0400 625373.

Kuorma-auton alustoja traktorin perävaunuksi, runkoja ja akselistoja ym. P. 050 5619290.

Myydään **puimureita**

John Deere W540 vm.-08, pöytävaunu, kuin uusi. P. 0500 783997.

Myydään **maatalouskoneita**

KIRJAT

Elämä likoon

VT, KM **Risto Suvanto** kirjoitti ravistelevan kirjan Talouskasvun jälkeen umpikujaan johtaneesta taloustilanteesta ja selviytymiskeinoista. Alkiolaisuus on vahvasti läsnä.

”Alkiolle olivat tärkeitä asioita elämäntavat ja itsekasvatus. Keskustapuolueella on syytäkin olla ylpeä perustajansa ajatuksista. Ne myös näkyvät edelleen puolueohjelmassa, kuten esimerkiksi ajatus luonnontaloudellisesti kestävästä elämäntavasta”, Suvanto kirjoittaa.

Suvannosta tuli tietokirjailija 1980-luvulla, kun hän omistautui taiteilija **Aleksanteri Ahola-Valon** elämäntyölle. Suvannon ansiosta Ahola-Valo tunnetaan Suomessa yhtenä 1900-luvun merkittävimmistä taiteilijoista, kasvatustieteen kunniatohtorina, kaikkien aikojen koulumestarina ja Koulupojan päiväkirja -kirjasarjan kirjoittajana.

”Ali tavoitteli ihmisyyttä ja viisasta rakkautta, jota oli tavoitellut todistamastaan vuoden 1905 Pietarin Verisunnuntaista lähtien. Myös Alin henkilöhistoria teki vaikutuksen. Hän oli tavannut muun muassa Leo Tolstoin, Marc Chagallin ja Leninin. Hän mullisti elämäni”, Suvanto kertoo.

Talouskasvun jälkeen jatkaa poleemisesti siitä, mihin **Pekka Himasen** selonteko päättyy. Ratkaisun ytimessä on ihmisen syvempi muutos, pyrkimys yhteiseen hyvään kasvatuksella ja itsekasvatuksella.

Suvanto haastaa kaikki muuttamaan yhteiskunnan rakenteita rakkauden etiikalla.

”Joissakin huippupoliitikkojemme puheissa toisenkinlainen mahdollisuus välähtää. Touhun eetos on ahneuden eetosta. Mutta onko Juha Sipilällä halua, rohkeutta ja kykyä viedä meidät kapitalismin jälkeiseen aikaan? Se on vaikeaa, sillä tieteeksi naamioituneet uskomukset ovat vallanneet tietoisuutemme.”

SAANA SAARINEN

Risto Suvanto: Talouskasvun jälkeen. 125 sivua. Elpo-kustannus 2013.

YLEISNERO

Erikoinen elämänhistoria

Aleksanteri Ahola-Valo (1900–1997) loi yli 10 000 taideteosta sekä laajan itsekasvatusjärjestelmän sekä toimi arkkitehtinä ja sisustussuunnittelijana. **Häntä on** luonnehdittu yleisneroksi ja 1900-luvun hämmästyttävimmäksi ihmiseksi.

MARKKU ULANDER/LEHTIKUVA

Aleksanteri Ahola-Valo: Lapsi henkensä hädässä

Paluu lapsuuteen

Kanadalainen novellitaituri **Alice Munro** oppi ensimmäisinä kouluvuosinaan ”miten olla yhtäaikaa aivan sairaan peloissaan ja silti ylimielinen”. Koulukiusattu siis. Hänen viimeisin kokoelmansa Kallis elämä suomennettiin tuoreeltaan kirjallisuuden Nobel-palkinnon siivittämänä.

Munro on sanonut haastatteluissa, että kokoelma jää hänen viimeisekseen. Toivottavasti ei, mutta tosiasia on, että kirjailija täyttää 83 vuotta.

Kalliissa elämässä erityisen kiinnostava osuus on neljä omaelämäkerrallista kertomusta, jotka Munro on nimennyt Finaaliksi. ”Uskoakseni ne ovat ensimmäiset ja viimeiset – ja kaikkein tärkeimmät – asiat joita minulla on elämästäni sanottavana.”

Muistelmanovelleissa Munro palaa lapsuuteensa. Sen hän eli maaseudulla. Isä tarhasi hopeakettuja ja minkkejä. Vanhoja hevosia teurastettiin niiden ravinnoksi. Lehmäkin oli. Äiti oli opettaja, mutta sairastui varhain Parkinsonin tautiin.

Alice koki olevansa vastahankainen, vaikea lapsi. Hän kertoo miten isän avulla pääsi pelottavan pakkomielteen yli. Hän muistelee kokemusta arkun äärellä, kun näki vainajan silmän värähtävän. Niin ikään lähtemätön jälki jäi syntisiksi leimatuista naisista.

Munro kirjoittaa lähtökohdiltaan tavallisista ihmisistä, joiden kohtalot voivat muodostua poikkeuksellisiksi. Onnelliset loput ovat harvassa.

Novellien aikasiirtymät tapaavat nekin yllättää. Tarinat voivat kattaa vuosikymmeniä. Kokoelman alkunovellin pari ensimmäistä sivua täytyi lukea kahdesti. Henkilöiden keskinäiset suhteet eivät heti hahmottuneet, etenkin kun suomen ”hän” voi olla mies tai nainen.

Munron novelleille on olennaista, että hän ei selittele tekoja tai tunteita. Lukija tekee tulkinnat ja kokee ahdingot ja pettymykset nahoissaan tai sitten vain ihmettelee. Vaikeita tarinat eivät ole. Kallis elämä on novellien rakastajalle herkkupala.

ANELMA JÄRVENPÄÄ-SUMMANEN

Alice Munro: Kallis elämä. 319 sivua. Tammi

KALAJUTTU

Merisavun alla, osa 3

Isä levittää keittiön pöydälle likaisen merikartan ja näyttää, minne lähtisi. ”Menemme Sarkki-Hessun kanssa tuota viivaa Siikalettoon ja Raasukkaan ja tulemme parin päivän päästä, jos hyvin sujuu.” Kartassa on suoria viivoja ja numeroita. On vaikea ymmärtää edes sitä, mikä on merta ja mikä maata.

”Kun et siellä itteäs hukuttais. Onko pakko niin kauas lähteä? Taas saa täällä lasten kanssa huolehtia”, äiti sanoo ja lisää puita hellaan.

”Olenhan minä siellä ennenkin käynyt, ja Hessu on mukana.”

”Hessu ja Hessu”, äiti huokailee.

Isä viheltelee ja lähtee liiteriin. Katselen touhuja ja näen, kuinka se nostaa vielä kaljakorin veneen kajuuttaan ja verkkokopasta pari kirkasta pulloa. Sitten se lähtee. Näen, kuinka se ajaa Hessun rantaan ja siitä Kanto-Jaakon mökin ohi Karhunlettoon ja Kutin ohi avomerelle. Sitten venettä ei enää näy.

Menemme äidin kanssa uimalla Pikkusaareen poimimaan mesimarjoja. Kierrämme tutun poukaman, josta kerran syysmyrskyn nostettua veden sain sinisellä pumpuliverkolla ison säyneen ja parikiloisen siian.

Saaressa makaa karanneita pöllejä ja tukkeja, yksi laiturikin näkyy ja verkkojen riekaleita. Kävelemme rentukoiden läpi pitkin rantaa lampareeseen, josta velipojat löysivät valtavan hauen kuolleena. Löydämme mesimarjoja, mutta minua ei huvita poimia. Kierrän kaatuneet puut Rontin puoleiselle hiekkarannalle. Tuuli käy aallonmurtajan takaa mereltä, jonne isä lähti. Yritän käestää haukia lammikoista, joiden vesi on lämmintä ja kirkasta. Saan vain rautakaloja, jotka piiloutuvat varpaiden väliin.

Pikkusaaren meren puoleisella rannalla on avara raikas maisema, joka jatkuu loputtomiin ulapan kangastuksiin asti. Mitä jos isä ei tulekaan. Kerran se sanoi eksyneensä merellä.

”Oltiin siinä Ulkoklaaman lähettyvillä aivan tutuissa vesissä, kun yhtäkkiä rupesi pukkaamaan merisavua. Pikkuhiljaa savu hiipi vettä pitkin kuin jonkin oudon elukan lonkerot.”

”Sumua!”

”Ei kun merisavua. Sitä tuli nopeasti ja tiheästi niin, ettei veneen perästä pian erottanut Hessua kokasta. Sammutin moottorin ja kuulostelin, tuliko mistään suunnasta laivaa. Joku huudatti sireeniä laivaväylällä ja ajattelin tutun rysäaidan olevan vastakkaisella suunnalla. Meloimme sinne päin ja löysimme aitaverkon. Jäimme siihen odottamaan savun hälvenemistä. Meren pinta kimmelsi tyvenenä ja oli oudon hiljaista. Aamuun siinä meni. Kun tuli nälkä, perkasimme lohen ja söimme suolan kanssa.”

Onko isä taas merisavussa? Mitä sellainen savu on? Onko se sitä valkoista ainetta, jota joskus hiipii mereltä Karhunleton taakse ja siitä aallonmurtajan eteen ja jää kuin valkoiseksi seinäksi? Vaajat vain huojuvat laiskasti savun seassa kuin toisilleen nyökytellen.

Herään ankkuriketjun kolinaan. Isä! Vilkaisen ulos. On peilityyntä ja aurinko paistaa pilvettömältä taivaalta mökin takaa. Isä lappaa pyyntivälineitä rannalle ja näyttää väsyneeltä. Äiti juoksee rantatörmän rappusia yöpaita päällä, ja katsoo veneen pohjalle.

”Isoa siikaa ja lohta. Miten näin paljon?”

Isä latoo ylpeänä osan kaloista mökin eteen porraslavoille palvausta varten.

”Hessu otti jo omansa, mutta on tässäkin. Nämä pitää perata ja suolata. Levähdän vähän ja lähden illalla takaisin, kun näyttää olevan pyynnillään.”

”Minä pelkäsin, että jäit taas merisavuun”, sanon.

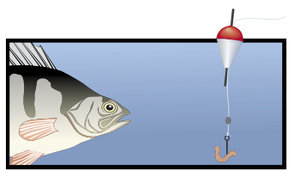

”Mitä sitä turhia. Ainut savu lähti Hessun tupakasta.”

Isä lähtee sisälle nukkumaan. Vihdoin saan kokeilla uutta leukuani. Rannalla tuoksuu vasta nostettu kala ja ikävä. Isä on aina lähdössä joko metsälle tai kalalle. Joskus hän ottaa minutkin mukaansa. Saan olla moottoriveneen kajuutassa yötä ja paistaa nakkeja telttakamiinan ritilällä. Kokuveneen keulassa on turvallista kuunnella aaltojen lätkettä ja katsoa, kuinka isä kokee verkkoja. Vesi on vielä puhdasta ja siikojen kyljet välkehtivät syvällä verkossa. Isä kääntyy katsomaan minua ja hymyilee. Tiirat kirkuvat.

KIMMO LAITINEN

Kurikka